

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

Nr. 21

VERSLAG

Vastgesteld 5 maart 2003

Op maandag 27 januari 2003 heeft in Brussel een buitengewone conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, naar de afkorting van de Franse naam veelal als Cosac aangeduid, plaatsgevonden. Aan deze conferentie hebben als waarnemers ook delegaties uit de nationale parlementen van de dertien kandidaat-lidstaten van de Unie deelgenomen. De Nederlandse delegatie naar deze conferentie bestond uit de leden De Blécourt-Maas (Eerste Kamer), Terpstra en Timmermans (beiden Tweede Kamer).

Enig agendapunt in deze conferentie was **de goedkeuring van de voorstellen tot hervorming van Cosac**. Deze voorstellen zijn onder het Deense voorzitterschap voorbereid in vier vergaderingen, drie van de werkgroep van voorzitters van nationale delegaties en een van de volle Cosac. Oogmerk van de voorstellen is Cosac te versterken en de positie van de nationale parlementen te versterken in de nationale besluitvorming over EU-aangelegenheden; zodoende kan het draagvlak voor de samenwerking in EU-verband worden verstevigd. Het gaat er niet om een nieuwe institutie op te zetten.

Voorgesteld werd:

- (a) minimumnormen voor effectieve parlementaire controle op nationale regeringen op te stellen;
- (b) met tweederde meerderheid i.p.v. unanimititeit te beslissen over bijdragen (verklaringen);
- (c) Cosac te voorzien van een secretariaat van kleine omvang, dat in verbinding staat met de troika en het voorzitterschap, dat samenwerkt met de vertegenwoordigers van de nationale parlementen in Brussel, en dat technische ondersteuning biedt;
- (d) bij de organisatie van COSAC-conferenties ook de Voorzittersconferenties en de «vakcommissies» te betrekken;
- (e) jaarlijks het wetgevingsprogramma van de Europese Commissie te evalueren, teneinde na te gaan of aan het beginsel van subsidiariteit wordt voldaan;
- (f) een meer begrijpelijke naam voor Cosac te zoeken;

- (g) tot een IT-strategie en meer administratieve samenwerking tussen de parlementen te komen;
- (h) na te gaan of het nuttig is samenwerkingsovereenkomsten met de Commissie, de Raad van Ministers en het Europees Parlement aan te gaan;
- (i) de Conventie en de Intergouvernementele Conferentie actief te volgen; het reglement van orde op deze punten waar nodig aan te passen.

Over deze voorstellen heeft een brede algemene discussie plaatsgevonden. Mevrouw **Terpstra** heeft gezegd zeer terughoudend te zijn ten opzichte van de instelling van een vast secretariaat. Geen van beide Kamers had een mandaat verstrekt in te stemmen met besluiten die financiële consequenties hebben. Het Italiaanse voorstel, de technische ondersteuning van Cosac door de parlementen van de troika te doen geschieden, heeft zij gesteund. Spreekster was het eens met de voorstellen inzake een IT-strategie. Wat de bespreking van het wetgevingsprogramma van de Europese Commissie betreft, kan het niet op de weg van Cosac liggen besluiten te nemen. Aan Cosac nemen leden van de nationale parlementen immers zonder mandaat deel. Ten aanzien van het voorstel inzake meerderheidsbeslissingen, en zeker bij de in de discussie geopperde demografische weging van de stemmen, had spreekster grote aarzelingen. In ieder geval zouden besluiten met financiële gevolgen ook in de toekomst met unanimitieit genomen moeten blijven worden. De aan de Voorzittersconferentie toegedachte rol is naar het oordeel van de Nederlandse delegatie een stap te ver. En aan een nieuwe naam voor Cosac bestaat geen behoefte.

De heer **Timmermans** heeft opgemerkt dat zijn aarzelingen omtrent meerderheidsbesluiten gedurende de discussie waren toegenomen. Het afstappen van eenstemmigheid is een fundamentele verandering van Cosac. De door sommigen gemaakte vergelijking van de Raad en Cosac gaat niet op. De Raad van Ministers is een EU-instelling, Cosac is dat niet. Indien Cosac besluiten gaat nemen met tweederde meerderheid, zal dat impliciet tot institutionalisering leiden, die spreker niet wenst. Immers, een besluit hoeft dan niet meer gesteund te zijn door de nationale parlementen, maar slechts door een deel daarvan. Dat impliceert dat het het besluit van een instituut is, en dat is een weg die alle leden van de COSAC zeggen niet op te willen. De invoering van een demografische factor bij het stemmen zou een Europese legitimiteit bij Cosac leggen die daar niet hoort, maar die bij het Europees Parlement hoort. Spreker onderstreepte dat er twee legitimiteiten in de Europese Unie zijn, van de staten en van de burgers. In Cosac zijn de nationale parlementen vertegenwoordigd, die de staten vertegenwoordigen. De staten zijn gelijk, de delegaties in Cosac dus ook.

Op dit punt werd de delegatie sterk gesteund door de Duitse delegatie. De overige delegaties waren echter van mening dat besluitvorming bij meerderheid, zeker in een uitgebreide Unie, tot de mogelijkheden moet gaan behoren. Uiteindelijk heeft zowel de Duitse, als de Nederlandse delegatie middels constructieve onthouding toegestaan dat is beslist dat: leidend beginsel blijft dat de COSAC besluit op basis van unanimitieit, maar dat in uitzonderingsgevallen een 3/4e meerderheid die 60% van het maximum-aantal stemmen behelst, beslissingen kan nemen.

Over de naamgeving heeft mevrouw **De Blécourt-Maas** gezegd dat eerst helderheid moet worden verkregen over de taken van Cosac, alvorens naar de naam kan worden gekeken. De naam is belangrijk voor de burgers, en moet een weerspiegeling van de taken zijn. In reactie op de in de discussie gemaakte opmerking dat niet meer dan een embryonaal secretariaat wordt beoogd, merkte spreekster op dat de biologie leert dat

embryo's vanzelf groter worden; ook een embryonaal secretariaat zal een groot orgaan worden, hetgeen de Nederlandse delegatie nu juist niet voor ogen heeft.

Tenslotte is als volgt besloten.

- (a) – Aangenomen.
- (b) – Bij de besluitvorming over bijdragen (verklaringen) zal consensus nagestreefd worden, maar, indien die niet haalbaar is, kan met driekwart-meerderheid én gelijktijdige absolute meerderheid van de delegaties worden besloten. De Nederlandse delegatie heeft zich bij dit punt van stemming onthouden.
- (c) – Afgesproken is dat de werkgroep van delegatievoorzitters een finaal voorstel dient op te stellen, waarin rekening wordt gehouden met de Italiaanse gedachte de technische ondersteuning van Cosac door de parlementen van de troika te doen geschieden. In de Cosac in mei a.s. zal een besluit worden genomen, dat kan worden voorgelegd aan de nationale parlementen die een eventueel secretariaat moeten bekostigen.
- (d) – Het voorstel is ingetrokken.
- (e) – Besloten is de Commissie eenmaal per jaar uit te nodigen voor een presentatie van het wetgevingsprogramma.
- (f) – Dit punt blijft op de agenda van de werkgroep staan. Een besluit zal pas worden genomen nadat de Conventie haar werkzaamheden heeft beëindigd.
- (g) – Ook dit punt wordt overgelaten aan de werkgroep.
- (h) – Idem.
- (i) – Over dit punt is geen besluit genomen.
Op het reglement van orde zal in de volgende Cosac worden terug gekomen.

De voorzitters van de delegatie,
Terpstra
De Blécourt-Maas

De griffiers van de delegatie
Van Waasbergen
Mattijssen